

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागातील
आश्वासनांच्या पूर्ततेसाठी कायमस्वरुपी
“आश्वासन पूर्तता समिती” गठित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक. संकीर्ण २०२५/प्र.क्र.९२/समन्वय
 मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
 मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
 दिनांक : १७ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा :- शासन परिपत्रक, संसदीय कार्य विभाग, क्र.विपआ २०२३/प्र.क्र.५४/१३-अ,
 दिनांक १० ऑक्टोबर, २०२५

प्रस्तावना:-

मंत्रालयीन विभागातील प्रलंबित आश्वासनांच्या पूर्ततेसाठी प्रत्येक विभागात सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली कायमस्वरुपी “आश्वासन पूर्तता समिती” गठित करून वेळोवेळी आश्वासने निकाली काढण्यासंदर्भात मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन परिपत्रकानुसार देण्यात आल्या आहेत. सदर परिपत्रकानुसार, महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या अधिवेशन कालावधीत उभय सभागृहात कामकाजादरम्यान मंत्री तसेच राज्यमंत्री महोदयांकडून आश्वासने दिली जातात. त्या आश्वासनांची त्वरीत पूर्तता करणे ही संबंधित मंत्रालयीन विभागांची वैधानिक जबाबदारी असते. त्यानुषंगाने, आश्वासनांची विहित मुदतीत पूर्तता करण्यासाठी व विभागात दीर्घ कालावधीपासून प्रलंबित असलेली आश्वासने व अन्य संसदीय आयुधे त्वरित निकाली काढण्यासाठी सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली विभागाचे समन्वय अधिकारी तसेच विभागातील अन्य सह सचिव/उप सचिव व जबाबदार अधिकारी यांची कायमस्वरुपी “आश्वासन पूर्तता समिती” समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागामध्ये पर्यटन विभाग व सांस्कृतिक कार्य विभाग असे स्वंतत्र २ उपविभाग कार्यरत आहेत. सदर विभागांसाठी स्वतंत्र कायमस्वरुपी “आश्वासन पूर्तता समिती” ची स्थापना पुढीलप्रमाणे करण्यात येत आहे :-

आ) सांस्कृतिक कार्य विभाग

अ.क्र.	समितीचे सदस्य	पदनाम
१.	अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (सांस्कृतिक कार्य)	अध्यक्ष
२.	सर्व सह सचिव/उप सचिव (सांस्कृतिक कार्य)	सदस्य
३	सर्व अवर सचिव (सांस्कृतिक कार्य)	सदस्य
४.	कक्ष / कार्यासन अधिकारी (समन्वय)	सदस्य सचिव

ब) पर्यटन विभाग

अ.क्र.	समितीचे सदस्य	पदनाम
१.	अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (पर्यटन)	अध्यक्ष
२.	सर्व सह सचिव/उप सचिव (पर्यटन)	सदस्य
३	सर्व अवर सचिव (पर्यटन)	सदस्य
४.	कक्ष / कार्यासन अधिकारी (पर्यटन-१)	सदस्य सचिव

२. समितीची कार्यकक्षा -

सदर समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे:-

१. दर १५ दिवसांनी समितीची नियमितपणे आढावा बैठक घेणे.
२. आश्वासने निकाली काढण्यासाठी कालमर्यादा निश्चित करून देऊन त्याचा आढावा पुढील बैठकीत घेणे.
३. २ वर्षापेक्षा अधिक प्रलंबित आश्वासनांना प्राधान्य देणे.
४. आश्वासनांची माहिती घेऊन क्षेत्रिय अधिकारी यांना बैठकीस निमंत्रित करणे.
५. पूर्तता होऊ न शकणारी आश्वासने वगळण्याबाबत निर्णय घेणे.
६. अन्य विभागाकडून आश्वासन हस्तांतरणासंदर्भात आलेल्या नस्त्यांबाबत संबंधित विभागास १५ दिवसांच्या आत परत करण्याबाबत कार्यासनास निर्देश देणे.
७. अन्य विभागात हस्तांतरणासाठी प्रलंबित असणा-या नस्ती १५ दिवसांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी प्रलंबित असल्यास ही बाब अधिनिर्णयार्थ सामान्य प्रशासन विभाग (रवका) यांच्या निर्देशनास आणण्याबाबत निर्णय घेणे.
८. समितीने दर १५ दिवसांनी लक्ष्ये निर्धारित करावीत.
९. वरील सूचनांनुसार आश्वासने निकाली काढण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ती कार्यवाही करणे.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संकेतांक २०२५१११७१३१३०९८२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(सु.दि.पाष्टे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

२. मा.मंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
३. प्रधान सचिव (पर्यटन), मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
४. सचिव (सांस्कृतिक कार्य), मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
५. सचिव (संसदीय कार्य विभाग), मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२
६. सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र चित्रपट रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ, दादासाहेब फाळके चित्रनगरी, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई
८. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई
९. संचालक, पर्यटन संचालनालय, मुंबई
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, कोल्हापूर चित्रनगरी प्रभादेवी, मुंबई
११. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१२. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१३. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, मुंबई
१४. संचालक, पु.ल.देशपांडे महाराष्ट्र कला अकादमी, मुंबई
१५. कार्यकारी संपादक व सचिव, दर्शनिका विभाग, मुंबई
१६. सह संचालक, महाराष्ट्र राज्य हिंदी, सिंधी, गुजराती साहित्य अकादमी, मुंबई
१७. सचिव, रंगभूमी प्रयोग परिनिरीक्षण मंडळ, मुंबई
१८. निवडनस्ती